

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM 20, BOTIGA BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

Moisés, defensor de les taules de la Llei... de Jurisdiccions

CANALEJAS (en vèu baixa):—Lacandro, creume, pòsat les barbes. Aixís al menos no't coneixeran.

TEMPS PERDUT

Al havia passat la política una situació tan complicada com l'actual. El Govern, escampant paraules democràtiques y actuant de reaccionari; les oposicions, parlant de destruirho tot y limitantse a la propia destrucció.

Contra la general opinió, s'està sostenint una guerra al Marroc, que'ns devora homes y diners; contra'l sentiment liberal del país manté, un Govern que menteix democràcia, una llei tan aborrible com la de Jurisdiccions; contra la riquesapública, s'elaboren uns pressupostos que no creen impostos nous, però doblen els vigents.

No'ns sabem explicar com encara queden republicans que fan esqueneta a l'actual Govern. Ni directa ni indirectament mereix en Canalejas la benevolensa de cap partit avensat. Encara que mai ens ha inspirat la més petita confiança aquest arrenca-caixals de la política, y aixís consta ben clar en les columnes de LA CAMPANA, desde'l dia que va pujar al poder en Canalejas, compremiem y disculpavem en els seus principis la benèvola espectació en que varen colocalse molts republicans; sortiem de les etzagallades mauristes y posavem a proba la formalitat d'un home que tantes promeses tenia fetes y que, fins complint tan sols una mínima part del seu programa, anava a donar un pas de gegant en el camí de les reformes democràtiques.

De totes maneres, en aquest plet, ja tantes vegades debatut, manca una necessarya vèu. ¿Què havia de dir aquesta vèu? Vaig a exposarho.

A través del debat pogué endevinar-se que, tant el Govern com les altres voluntats, expressades y suposades, creien que s'acostava l'hora de derogar la llei de jurisdiccions.

JEPH DE JESPUS

ECOS DEL DEBAT

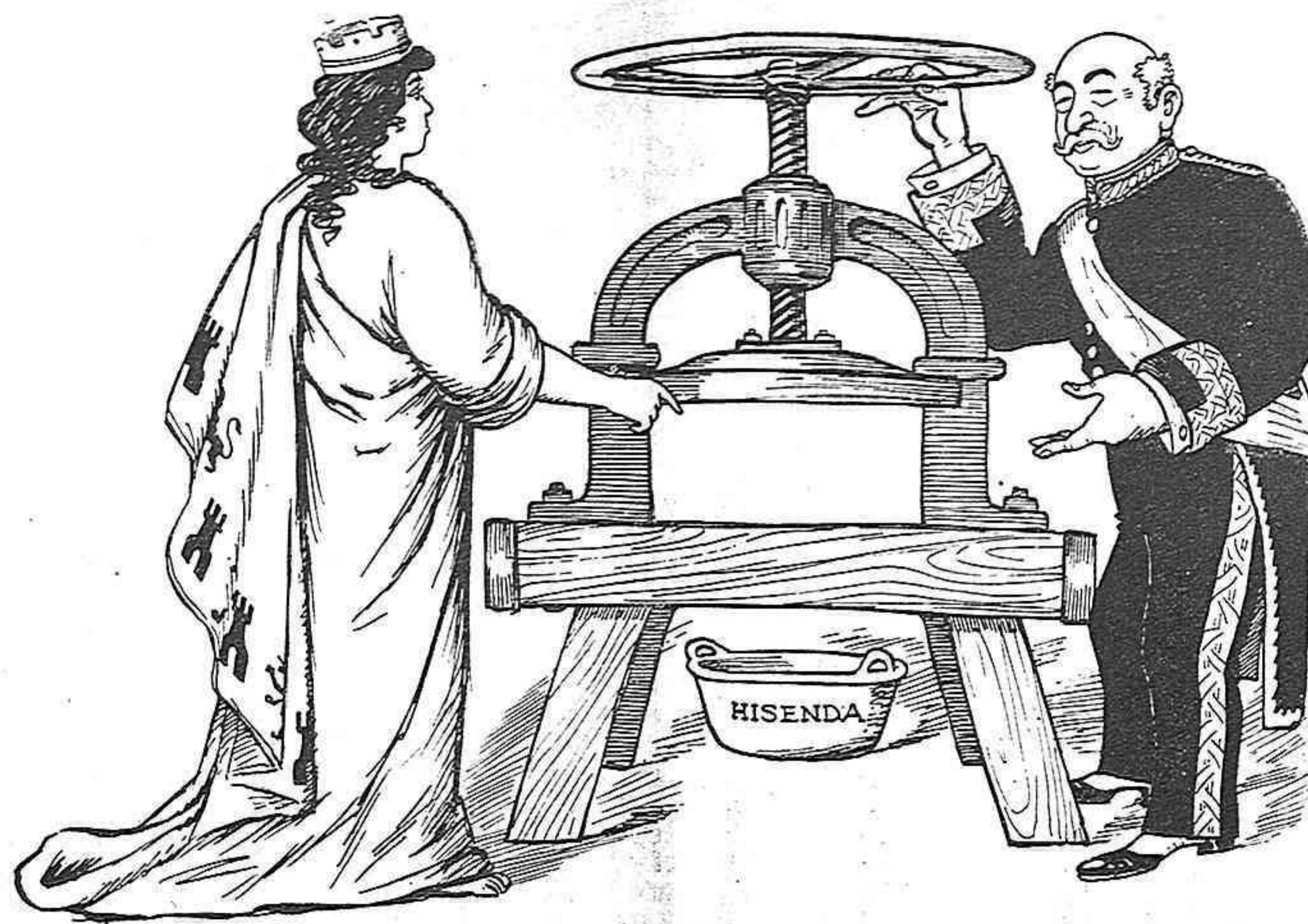
Defensa paradoxal de la llei de jurisdiccions

El debat sobre la llei de jurisdiccions, en el Congrés, es una de les sessions més típiques, més representatives. Veiam si acertarem a pronunciar, sobre aqueix punt, unes paraules serenes y justes.

¿Una llei, o l'estat nacional d'ignorancia jurídica que va imposarla? ¿L'esperit d'una llei, o bé la seva lletra, la seva aplicació, com va dir en Moret? ¿S'impugnava una llei concreta, per considerarla ja oposada a la voluntat nacional, o bé s'impugnava una volun-

Res de contribucions noves! Tan sols un lleuger augment en les velles

NAVARRO REVERTER:—Coloquis aquí, si es servida. No li donaré més que una petita apretada.

ESPAÑA:—Bueno. Però, com a mida de precaució, abans de donàrmela, fassim portar els ultims sagraments.

at abstracta y latent, que feia la llei en els mateixos llegisladors, soi-disants enemics de la llei concreta?

En certs moments, la discussió tenia aires de concili, ont se debatia l'existencia o inexistencia d'una divinitat, falsa com totes, o bé la personalitat d'una advocació determinada del déu; el déu X o Z. En rigor, se deia que'l déu imposador de la llei de jurisdiccions no existia; però la llei, obra y glavi d'aquet déu imaginari, sí que existia, y continuava flagellant els homes...

De totes maneres, en aquest plet, ja tantes vegades debatut, manca una necessarya vèu. ¿Què havia de dir aquesta vèu? Vaig a exposarho.

A través del debat pogué endevinar-se que, tant el Govern com les altres voluntats, expressades y suposades, creien que s'acostava l'hora de derogar la llei de jurisdiccions. Però ens hem d'entendre: aqueixa derogació era sols una substitució; la llei concreta de jurisdiccions seria abolida, però el Codig de justícia militar y el Codig penal ordinari, en comptes d'esser reformats en sentit lliberal, ho serien en sentit restrictiu, y els articles de la llei de jurisdiccions hi romandrien compresos.

En Maura (y, dit sia de pas, bé'm permetrà el meu ilustre amic y correligionari don Melquíades Alvarez que jo prefereixi encara, de molt, en Canalejas an en Maura) digué en

aqueix debat una frase significativa: «Jo no desitjo la desaparició de la llei de jurisdiccions; sinó la dels motius que varen ferla necessaria». Vol dir que mentre s'exerceixi ab tota llibertat el dret d'exposar les opinions, el dret de crítica, en Maura vol que existeixi la llei coercitiva pera impedirlo, y desseguida que'l dret d'opinió sia un simple article constitucional sense cap conseqüència pràctica, sense realitat obgetiva, la llei oressora podrà desaparèixer.

Bé'm permetreu, doncs, que també contesti, an aquella frase d'en Maura, que prefereixo una situació política com l'actual, en plena vigencia de la llei prohibitiva, però també en plena subsistencia d'un estat d'opinió nacional capax d'exercir la crítica, capax de sometre a judici els actes de tothom y capax de sentir el dolor de les lleis oressores, a una situació de poble incapax de crítica y, per tant, somès a l'albir incontrastat dels governants, sense necessitat de lleis coactives.

No, senyors representants del país. No, senyors governants. No'ns enganyem en les paraules. Nosaltres volem, a tot voler, que la llei de jurisdiccions sia abolida. Però no únicament com a lletra, sinó com a esperit. Volem que'l seu principi doctrinal desaparegui de la nostra llegislació. Volem que la supressió de la tal llei representi una mena de satisfacció donada pels poders publics a la sobrania nacional.

GABRIEL ALOMAR

NOTA.—No vull deixar passar sense una protesta la conducta dels lerrouxistes, que votaren, junt ab el Govern y els conservadors, en favor del manteniment de la llei. Això confirma tots els nostres rezels en quant al pseude-radicalisme d'aquets republicans. En cambi, en Cambó's portà molt bé, y ens renovellà la recordansa dels millors dies de la Solidaritat.—L'excés de materia no'm permet parlar avui d'un altre punt interessantíssim: l'actitud de la Conjunció en quant als conservadors. Hi dedicaré, probablement, l'article proxim; però vull adavansar una fonamental disconformitat...—G. A.

EMBARCAT en el formidable creuer Jules-Ferry, l'altre dijous va sortir de Marsella ab rumbo a l'Àfrica el general Lyautey, Comissari de la República francesa al Marroc.

La seva marxa posa en molts llabis una interrogació inquieta.

Allà va la nave... ¿Quién sabe dó va?

La missió del general es organisar a l'imperi del Atlas el protectorat de Fransa. La seva missió es aquesta, però ¿podrà realisar-la el general Lyautey?

Per de prompte, està ja demostrat que les coses no aniran pas tan bé ni tan depressa com els francesos s'havien cregut al principi. Y tan convensuts comensen a estarne ells mateixos, que a pas de càrrega preparen, traientles d'allà ont poden, noves forces destinades a fer complir les disposicions que, en ús de les seves facultats quasi soberanes, dicti el Comissari general. Quan en Lyautey estigui instalat a Fez, les tropes franceses que, escampades pel Marroc, tindrà a les seves ordres, ascendirán a 43 mil homes.

¿No es això un veritable exèrcit?

Segons com els aconeixements se desenrotllin, sí. Si la situació, avui ja bastant difícil, no s'embrolla més, 43 mil homes poden fer molta feina; però ¿què succeirà si arriba a produirse, com se tem, un alsament general del país, y aquest exèrcit, fraccionat y separat per distancies enormes, se veu obligat a lluitar a la vegada al Muluja, a la Chaulia, a Marrakeix...

Una important revista francesa, escrutant el pervenir y recordant el passat, evoca, ab visible rezel, la cruenta llissó de l'aventura mexicana, y exclama, dirigintse a M. Poincaré: «¡Procureu que aquesta analogia no's converteixi en la més espantosa realitat!»

Potser tingui raó, potser no'n tingui. ¡Qui sab!...

De totes maneres, el general Lyautey, una volta aposentat en la seva residencia de Fez, no và certament a dormir en un llit de roses.

Les instruccions que a París ha rebut—aixís ho diu l'Excelsior—se resumeixen en aquestes breus paraules:

«Pegar depressa y fort.»

No està mal. Però...

Falta saber lo que sobre tan senzilla fórmula opinaran els que, segons el programa trassat per la lletera protectora, semblen destinats únicament a rebre.

Don Emiliano surt, en El Progreso, disparat contra en Melquíades Alvarez, perquè el diputat per Oviedo, descobrint sense miraments el joc dels lerrouxistes, ha dit que aquets, perfectes lacais del Govern de la monarquia, «enarbolan ante este infeliz pueblo el fantasma de que Maura es peor que Canalejas, cuando en realidad sucede lo contrario, porqué el uno es enemigo franco y el otro es enemigo insidioso, hipócrita y encubierto».

Llegint la calurosa defensa que'l tinent d'en Lerroux fa d'en Canalejas, un no pot menos de somriure y pensar:

—¡Aquet gallego's destapa massa!... Si segueix fentho aixís, fins els més llecs acabaran per comprendre que, molt doís deu ésser don Josep, quan tan assiduament el rondan les mosques.

El mateix ministre d'Hisenda ha hagut de confessarho.

Ab l'augment dels preus del tabaco, el Govern pensava recaudar, sobre'ls ingressos acostumats, 28 milions més.

Y lo que realment ha succeit es que n'ha recaudat 22 menos.

¿Passarà lo mateix ab els augmentos projectats en diversos impostos pera l'any 1913?

Cal que'l Govern hi pensi bé ab això. Tant và el cantí a la font...

Tant s'arriba a apretar a un país, que a l'últim aquet s'hi formalisa y exclama: —¡S'ha acabat la broma!

Y en aquets casos, dir: «S'ha acabat la broma», equival a dir: «Prepara't a veure'n de crespes».

Un'altra confessió del senyor Navarro Reverter:

—La situació econòmica d'Espanya—ha dit el ministre—es insegura y difícil.

Y ha afegit:

—Y ho serà fins l'any 1921.

¿Per què justament fins aquell any?

accepten compromisos que, si plauen y convenen a l'enemic, han de comprometre y perjudicar per forsa la causa de la Llibertat.

Y els republicans que entaulen pactes y sellen compromisos ab el Govern, en comptes de treballar sense descans y per compte propi per l'adveniment de la República, gosen ara posar el crit al cel, planyentse de que en Canalejas, soldat de la monarquia, hagi preferit quedar bé ab el palau de la Plassa d'Orient, a sostenir la paraula que ab els republicans y en un moment de conveniencia hagués pogut empenyar.

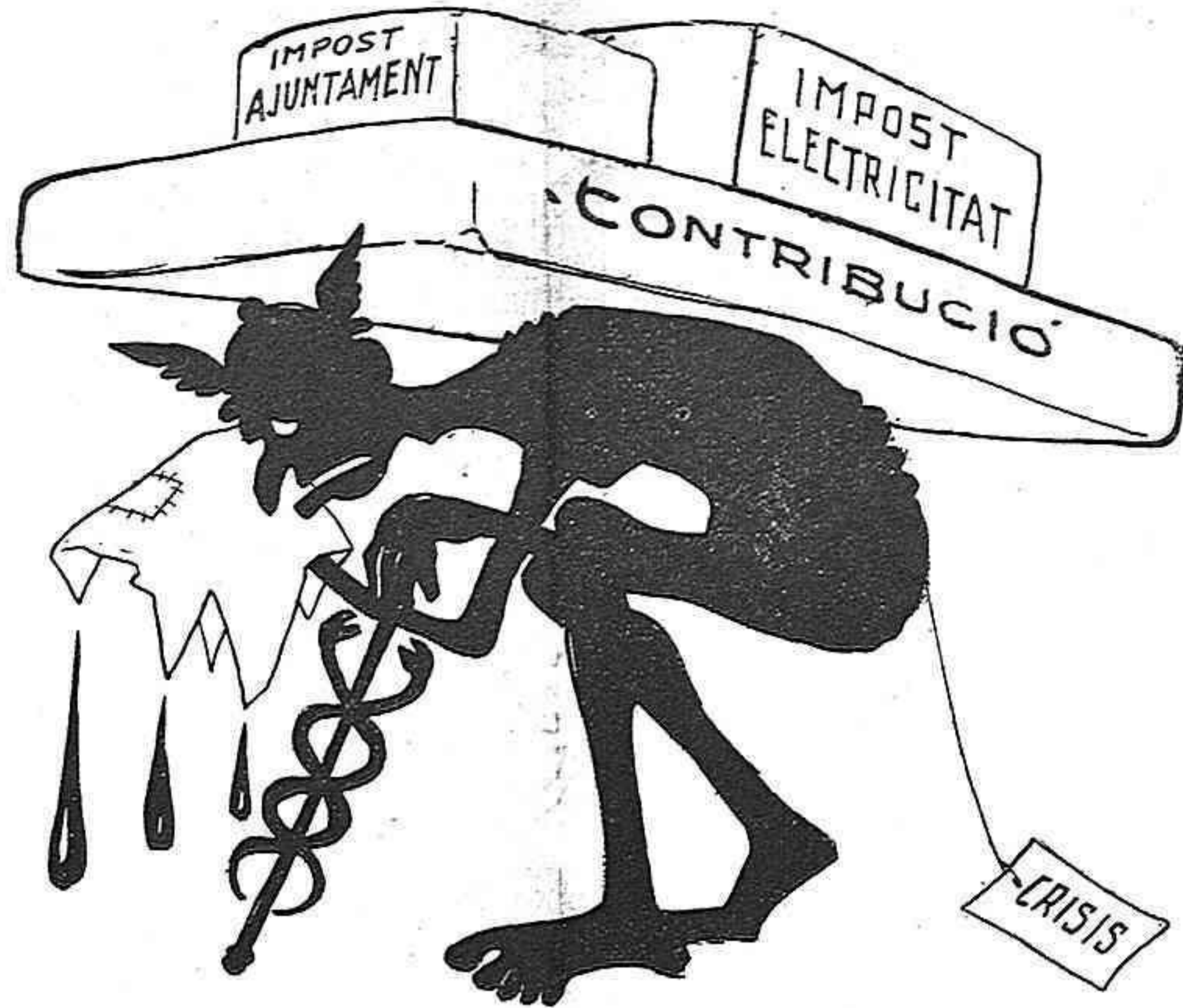
Consolemnos, pensant que aquet retret de la toierancia, de la benignitat y de la simpatia per en Canalejas, no podrà ferse'ns a nosaltres, que, als dos mesos justos d'ocupar aquet la Presidencia del Consell, sabiem que no faria res y que de les seves mans no sortiria una disposició que aminorés la crisis aguda per la que Espanya atravesava. Prenguérem an en Canalejas per un verbalista, un irresolut, y la practica ens ha demostrat que no'ns equivocàrem al jutjarlo.

¿Que hi ha hagut entre'ls nostres qui ha necessitat tres anys pera arribar a la mateixa conclusió?

Es sensible, però no hi ha remei.
Tot es qüestió de tornar a comensar.

BAC DE RODA

L'impost sobre l'electricitat

¡No més aixó li faltava, pobre Comers!

—¿Es dir que'm tractes d'obscurantista?... Me la pagaras... a raó de 8 centims el kilowatt.

—¿El gas?... El gas no l'he carregat tant, pera que pugui resistir millor la competencia estrangera.

—¿Ara que havíem posat bombetes en tantes iglesies!... Nada. Tornarem a la cera.

fitar les circumstancies. Serviria pera empre-sari de teatres.

—¿Voleu res més adequat?—deu dir ell als feligresos.—Pera un mes de Mayo, no hi ha res com un florido.

A Tortosa tot han sigut festes y vessament de flocs y penjarelles ab motiu del viatge regi. Això'ns ha dut a la memoria una cèlebre anècdota:

Un rei de Cerdenya tenia als subdits d'un poblet per molt pobres. Un dia la casualitat va portarlo allí de visita y, al veureho tot guarnit y enjoiat va dir a l'arcalde:

—¡Vaja, que no sou tan pobres com aixó!

L'arcalde li respongué:

—Senyor: al saber que vos venieu, hem fet lo que devíem. Però consti que *devem* tot lo que hem fet.

La colonia valenciana resident a Barcelona ha celebrat misses *en llor* de la Verge dels Desamparats, patrona dels valencians.

Un devot que va assistir a la festa religiosa s'extranyava de que'l cèlebre ex-regidor Vinaixa, tot y esser valencià, no s'hi deixés caure.

¡Naturalment que no!

La festa anava pels desamparats, però com que en Vinaixa, d'ensà de la breva de l'Ajuntament, no'n té res...

Llegeixo, admirat:

«Ha visitado al obispo, doctor Laguarda, una representación de católicos de Casa-Antúnez.»

La barriada del Cementiri nou progressa.

¡Ara sí que pot dirse que'l catolicisme ja es a cá'n Tunis!

Veig en la premsa tarragonina que ha mort un carlinas d'aquells més tremendos.

Al terrible subjeete, que havia pres part en molts fets de la guerra civil, li deien en *Barrumba*.

Vetaquí un nom que's presta a meravella pera l'epitafi que, a hores d'ara, li deuen estar dedicant ja els del requeté:

*En esta severa tumba
yace el carlista Barrumba.*

Un fulano molt tranquil estava a punt d'entrar a l'agonia.

Entra un capellà amic seu a l'arcoba, ab l'intent de combregarlo.

—Amic meu, vinc a ajudarte a empendre el llarg viatge.

El moribond, somrient:

—Sí, vaja... Vens a fer de Patró Aranya.

A LO INSERTAT EN EL NUMERO 2244

- 1.ª XARADA I.—Anagrama.
- 2.ª ID. II.—Viure.
- 3.ª JD. III.—Cajeter.
- 4.ª TARGETA.—La Xacolatereta.
- 5.ª CONVERSA.—Pasqual-Pio-Abdon.
- 6.ª JEROGLIFIC I.—Com més escoles menos ases.
- 7.ª ID. II.—Tuies es un nom de cinc lletres.

Cavallers: J. B.: La poesia que'ns remet ja la co-nexiem del libre. No'ns convé reproduir-la perquè ja ha sigut prou escampada en *El gra de l'Historia*.—Un senyor de Tortellà: La carta venia sense firma y, faltantli aquet requisit, es impossible férenos carregar. —Joaquim Puig: N'aprofitarem un parell, tot lo més. —J. Salvatella C.: Té un color local excessiu; y menos mal que no més tingués aixó, que també té ripis. —Pep Cistellé: Ab molt sentiment dec manifestarli que, dels treballs que m'en- via, sols accepto dos trenca-caps. —N. V. (Figures): Rebuda y potser vagi, arreglada. —Antolí B. Ribot: L'idea no té res d'original y la forma no es cap cosa del altre món. —Xavier d'Alsina: M'ha semblat que tenia molt poca intenció. —J. G. M.: El sonet té'ls dos tercets assonantats y aixó, per mi, es un defecte. —Noi de ca'n Tochu: *A la otra puerta, hermano*. —F. R.: Mirarem de complaure a la seva Dulcinea. —Ramon Puiferrer: No'm và. —T. V.: Hi farem els possibles y els impossibles. —Tomas Roger: Les cantarelles estarien be si acabessin en punta. Vull dir que'ls hi manca picardia. R. R.: Les poesies a *La Primavera*, si no són excelents, resulten cursis, quasi sempre. —M. Pagés del Hort: No fassi el pagès, home, no fassi el pagès!... Sembla que vingui de l'hort...

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª

REPICS

OLA, hola!...

El propietari d'una impremta de Sevilla ha presentat una demanda contra'l senyor Lerroux, exigintli el pago d'una forta cantitat que'l *caudillo* li deu per la publicació del

periodic lerrouxista *El Pueblo*.

Però ¿aixís estem encara, don Alejandro?

Que abans, en els temps anguniosos de les vaques flagues, deixés involuntariament algun compte oblidat, no era per sorprendre a ningú; però ara, després dels 28.000 duros de l'Argentina, després de l'elecció de don Toribio, en plena prosperitat, remenant grans negocis, ab hotel a Madrid y automobil per tot dia, ipermetre que'ls acreedors el demandin com a un pelacanyes qualsevol!...

¡Hala!... Si el credit que presenta *El Pueblo* es real, ha arribat el moment de quedar com un home.

¡A afliuixar la mosca bitllo bitllo!

No sempre ha d'esser el *pueblo* el que'l pagui a vostè.

Just es també que alguna vegada vostè pagui al *Pueblo*.

A fi d'adquirir, pera regalarlos a l'exèrcit, un gran número d'aeroplans de guerra, s'ha obert a Fransa una suscripció popular que actualment arriba ja a més de tres milions.

Entre'ls suscriptors hi figura un nom ilustre, acompanyat d'una cantitat rodona:

Mgr. Amette: 100 francs.

Aquet senyor Amette, ¿no saben qui es? Ja'ls ho direm.

Es ¡l'arquebisbe de París!

Lo que no podem dilshi, perquè no ho sabem, es com se compagina la missió de pau d'un arquebisbe ab el regalo de 100 francs pera un trasto de guerra.

L'altre dia, mentres se verificaven unes maniobres navals, el rei Jordi d'Inglaterra va entrar en un submarí, recorrent més de dugues milles per sota l'aigua.

Es la primera testa coronada que s'ha arriscat a visitar el món dels llussos y de les sardines.

Això sí, previsor com ell sol, a l'embarcarse va deixar la corona en terra.

—Al menos,—sembla que va dir—sí's pert l'home, que se salví el símbol.

—¿Ha anat bé el viatge?—va preguntarli un cortesà, quan el rei va reapareixer a la boca del submarí.

—¡Oh, superb!... Ni diputats, ni automobils, ni sufragistes... ¡Allò era estar a la gloria!

De les prédiques que's donen durant el present mes a l'iglesia de Betlem se n'ha encarregat el pare jesuïta mossèn Recolons.

Denunciem la nova als membres de la Lliga del Bon Mot.

A les funcions del mes de Maria que se celebren a la parroquia de Santa Agna hi predica un pare sermoneire que's diu Florido.

Mossèn Gatell es un espatotxi que sab apro-